

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.202/2019/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Antal és Dr. Czakó Ügyvédi Iroda (cím. ügyintéző: Dr. Czakó Marianna ügyvéd) által képviselt felperes neve ny-i (cím.) lakos felperesnek - a Fülöp Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: Dr. Fülöp Tamás ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve m-i (cím.) lakos I. rendű, II.rendű alperes neve m-i (cím.) lakos II. rendű, III.rendű alperes neve m-i (cím.) lakos III. rendű, a Dr. G. Z. jogtanácsos által képviselt IV. rendű alperes neve (cím.) IV. rendű, az Eperjesi Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: Dr. Eperjesi Tamás ügyvéd) által képviselt V.rendű alperes neve V. rendű és a Dr. N. Gy. jogtanácsos által képviselt VI. rendű alperes neve (cím.) VI. rendű alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.22.691/2017/75. számú ítélete ellen a II. és III. rendű alperes által 76. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen a II. és III. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessenek meg a felperesnek 270 000 (Kettőszázhetvenezer) forint áfát tartalmazó 1 270 000 (Egymillió-kettőszázhetvenezer) forint fellebbezési eljárási költséget, és az Államnak felhívásra 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az I. és II. rendű alperesek 1990. március 24-én kötöttek házasságot. A III. rendű alperes az I. rendű alperes édesanyja.

A felperes és az I. rendű alperes között 2010. november 8-án ügyvéd által ellenjegyzett teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt kölcsönszerződés jött létre. A szerződés 1. pontja értelmében

a felperes 100 000 euró kölcsönt adott az alperesnek a 2010. augusztus 11-i banki átutalással. A 2. pont szerint a felek megállapodtak abban, hogy a kölcsönbe vevő 50 000 eurót 2012. december 1-ig, további 50 000 eurót 2015. augusztus 11-ig fizet vissza a kölcsönadónak. A szerződés 3. pontjában a felek a mindenkor Euro LIBOR bankközi kamatnak megfelelő ügyleti kamatot, késedelmes fizetés esetére ugyanilyen mértékű késedelmi kamatot kötöttek ki. Az I. rendű alperes 2012. december 1. napjáig a kölcsönszerződés szerinti fizetési kötelezettségének nem tett eleget, a felperes 2012. november 19-i fizetési felszólítására akként válaszolt, hogy a felperesnek korábban átutalt 115 600 euró kölcsönt „lejártta tette”. A felperes ezt követően fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett az I. rendű alperessel szemben a tartozás megfizetése iránt, majd az ellentmondást követően perré alakult eljárásban a Miskolci Törvényszék a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a 2017. október 19-én tartott tárgyaláson meghozott Pf.II.20.707/2017/5. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, s kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 100 000 eurót, 50 000 eurónak 2010. november 11-től 2012. december 1-ig egyszeres, 2012. december 2-től a kifizetésig kétszeres Euro LIBOR kamatát, további 50 000 eurónak 2010. november 11-től 2015. augusztus 11-ig egyszeres, 2015. augusztus 12-től a kifizetésig kétszeres Euro LIBOR kamatát, valamint 2 095 500 forint együttes első-és másodfokú perkoltséget. A másodfokú bíróság által tartott tárgyaláson sem az alperes, sem jogi képviselője nem vett részt, az ítéletet részükre az elsőfokú bíróság 2017. november 29-én kézbesítette.

2017. október 24-én az I. és II. rendű alperes között Dr. R. M. ügyvéd által ellenjegyzett házastársi vagyontársaságot megosztó, közös tulajdont megszüntető szerződés jött létre. Az okiratban rögzítették, hogy a szerződő felek 2009. március 15. napjától külön élő házastársak, akik házasságuk felbontását egyező akaratnyilvánítással kérik a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Miskolci Járásbíróság P.23.188/2017. számú perében. Megállapították, hogy a házastársi vagyontársaságukhoz tartozó ingóságait a szerződésben való elszámolásra utalt, és a szerződés 2. pontjában részletezett gépjárműveken és társasági részesedékesen kívül már megosztották, a megosztás fogamatba ment, ebből eredően egymással szemben további igényük nincs. A szerződésben foglaltak szerint a házastársi vagyontársaságukhoz tartozó ingatlanaiakon, valamint a szerződésben elszámolni utalt gépjárműveiken és üzletrészeiken fennálló közös tulajdont peren kívül, e szerződés keretei között osztják meg. A szerződés 2.1. pontja szerint egymás közt egyenlő arányú közös tulajdonukat képezte az életközösségük végleges megszűnésekor a M., cím alatti ingatlan 25 000 000 forint értékben.

A 2.2. pont szerint a M., cím alatti ingatlan a nyilvántartás szerint az I. rendű alperes kizárólagos tulajdona volt az életközösség megszakadásakor, ám az I. rendű elismerte, hogy ezen ingatlan megszerzésekor a házassági vagyontársaság fennállt a II. rendű alperessel, így elismerte, hogy az ingatlan 1/2 tulajdoni hányada házastársát illeti. Az ingatlan forgalmi értékét 30 000 000 forintban állapították meg.

A 2.3. pont szerint az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonaként nyilvántartott m-i, ..30/7 helyrajzi számú ingatlanra ismerte el házastársa 1/2 arányú tulajdoni illetőségét az I. rendű alperes, ezen ingatlan forgalmi értékét 10 000 000 forintban jelölték meg.

A 2.4. pont értelmében a M., cím alatti ingatlan - mely a nyilvántartás szerint kizárólag az I. rendű alperes tulajdona - 1/2 illetőségére vonatkozó tulajdonjogát ismerte el a II. rendű alperesnek az I. rendű alperes, ezen ingatlan forgalmi értékét 15 000 000 forintban állapították meg, s rögzítették, hogy az ingatlanra a III. rendű alperes holtig tartó haszonélvezeti joga van bejegyezve.

A 2.5. pont szerint a **B. Kft.** I. rendű alperes nevében nyilvántartott üzletrészenek életközösség megszűnéskori forgalmi értéke 4 397 490 forint, s az I. rendű alperes elismerte, hogy ennek 1/2 hányada házastársi közös vagyon címén a II. rendű alperest illeti.

A 2.6. pont szerint a **F-T B Kft.** I. rendű alperes nevén nyilvántartott üzletrészenek életközösség megszakadásakor értéke 15 409 200 forint, s az I. rendű alperes elismerte, hogy ennek $\frac{1}{2}$ hányada a II. rendű alperest illeti házastársi közösvagyon címén.

Rögzítették a felek az üzletrészekkel kapcsolatban, hogy azokat időközben az I. rendű alperes már értékesítette.

A 2.7. pont szerint egy Suzuki gépjármű a nyilvántartás szerint a II. rendű alperes tulajdona, ám annak $\frac{1}{2}$ hányadára a II. rendű alperes elismerte házastársi vagyontársaság jogcímén az I. rendű alperes tulajdonjogát, a jármű értékét 3 500 000 forintban határozták meg.

A 2.8. pont szerint egy Mercedes gépjármű az I. rendű alperes tulajdona a nyilvántartás szerint, ám ő elismerte, hogy ennek $\frac{1}{2}$ illetősége a II. rendű alperest illeti meg, a jármű értékét 4 000 000 forintban határozták meg azzal, hogy azt az I. rendű alperes már értékesítette.

A szerződés 3. pontja szerint a 2.1. ponttól a 2.8. pontig felsorolt közszerzeményi vagyontárgyak összértéke 91 806 690 forint, amelyből egy-egy személyt 45 903 345 forint illet meg. A vagyontárgyakon fennálló közös tulajdont akként szüntették meg, hogy a II. rendű alperes kizárólagos tulajdonába került a B. utcai és a S. utcai ingatlan, valamint a 2.7. pont alatti gépjármű, míg az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába a 2.2. pont és 2.3. pont alatti ingatlanok, továbbá az üzletrészek és a 2.8. pont alatti gépjármű értékének megfelelő pénzösszeg került. A felek akként állapodtak meg, hogy az I. rendű alperes 5 400 000 forint értékkieggyenlítéssel tartozik a házastársa részére, amelyet akként teljesít, hogy reá ruhazza a különvagyont képező két személygépkocsi, egy teherautó és két utánfutó tulajdonjogát, valamint megfizet 1 400 000 forintot.

Végül a szerződésben rögzítették, hogy a B. utcai utolsó közös házastársi lakást az I. rendű alperes 2018. december 31-ig közösen birtokolja házastársával, majd abból kiköltözik. A M., cím alatti ingatlannal kapcsolatban pedig megállapították, hogy azt a haszonélvezeti jog jogosultja, e per III. rendű alperese használhatja élete végéig.

2017. november 17-én a II. rendű alperes **Dr. R. M. ügyvéd** útján házasság felbontása iránti keresetet nyújtott be a bírósághoz, ebben az életközösség megszakadásának időpontját - az eljárás során tett személyes nyilatkozatokkal egyezően - 2009. március 15-ben határozták meg. Az I. és II. rendű alperes házasságát a Miskolci Járásbíróság a 2018. január 25-én kelt és aznap jogerőre emelkedett ítéletével bontotta fel.

2017. november 20-án nyújtották be a felek a 2017. október 24-i keltezéssel ellátott házastársi közös vagyont megosztó szerződésüket a Földhivatalhoz, amely az érintett ingatlanokon történt tulajdonosváltást az ingatlan-nyilvántartáson átvezette.

2017. november 13-án az I. és a III. rendű alperes között két ügyvéd által készített és ellenjegyzett ajándékozási szerződés jött létre. Az első értelmében az I. rendű alperes 37 darab kizárólagosan, és 3 darab részben tulajdonában álló a-i, zártkerti ingatlan tulajdonjogát ajándékozta édesanyjának, azzal, hogy haszonélvezeti jogát a szerződés keltezésétől számított 20 évre visszatartja.

Az ugyanezen napon kelt másik ajándékozási szerződéssel az I. rendű alperes 35 kizárólagosan, és 2 részben tulajdonában álló a-i ingatlan tulajdonjogát ajándékozta a III. rendű alperesnek.

2017. november 20-án az I. és a III. rendű alperes között egy harmadik ajándékozási szerződés is létrejött, amely tartalmában azonos az előző két szerződés tartalmával, ezen harmadik szerződés alapján az I. rendű alperes 4 darab kizárólag, és 1 darab $\frac{2}{3}$ arányban tulajdonában álló a-i ingatlant ajándékozott az édesanyjának.

Az illetékes Földhivatal a tulajdonosváltást valamennyi ingatlan kapcsán átvezette az ingatlan-nyilvántartáson.

2018. január 29-én a III. rendű alperes, mint eladó és az V.rendű alperes nevében eljáró VI. rendű alperes neve között 22 darab kisajátítást helyettesítő ingatlan adásvételi szerződés jött létre, melyekkel az V. rendű alperes megszerezte 22 darab, a III. rendű alperes által az I. rendű alperestől ajándékba kapott a-i ingatlan tulajdonjogát, összesen 18 280 249 forint vételárért, melyet a jelen per VI. rendű alperese 2018. április 18-án utalt át a III. rendű alperes részére. Az ingatlanok jelenleg az állam tulajdonaként vannak nyilvántartva.

További 17 darab, az I. rendű alperes által a III. rendű alperesnek ajándékozott ingatlan kapcsán kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződés nem jött létre a felek között, mert a III. rendű alperes az államtól kapott ajánlatra elfogadó nyilatkozatot nem tett. Ezen ingatlanokat a IV. rendű alperes kisajátította, azok a kisajátítás eredményeként az V.rendű alperes tulajdonába kerültek. A VI. rendű alperes 41 016 355 forint kártalanítási összeget utalt át a III. rendű alperes részére az ingatlanok ellenértékéért.

A kisajátítási eljárást követően a III. rendű alperes tulajdonában még 67 darab a-i, zártkerti ingatlan maradt.

Az I. rendű alperes a Debreceni Ítéltábla ítéletében megállapított fizetési kötelezettségének a teljesítési határidőn belül nem tett eleget, ezért a felperes végrehajtási eljárást kezdeményezett vele szemben. A Miskolci Törvényszék által elrendelt végrehajtást Dr. Sz. G. P. Végrehajtói Irodája fogatosítja **...9.V.00../2018.** szám alatt. Az eljárás 60 411 forint erejéig volt csupán sikeres, s ezt az összeget a végrehajtó az államnak járó eljárási illeték címén számolta el.

Az I. rendű alperes a Debreceni Ítéltábla jogerős ítéletével szemben felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, melynek során a Kúria a 2018. január 10-én meghozott Pfv.V.20.284/2018/7. számú ítéletével a másodfokú bíróság ítéletét a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta.

A felperes 2017. december 14-én előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest arra, hogy az I. rendű alperessel egyetemlegesen fizesse meg részére a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.707/2017/5. számú ítéletében megállapított marasztalási összeget. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az I. és II. rendű alperes között létrejött házassági vagyonszövetség megosztásáról és közös tulajdon megszüntetéséről szóló szerződés M., cím alatti ingatlanra, illetve a M., cím alatti ingatlanra vonatkozó rendelkezései - melyekkel a II. rendű alperes ezen ingatlanokon tulajdonjogot szerzett, míg az utóbbi ingatlanon a III. rendű alperes hasznélvezeti jogot kapott - vele szemben hatálytalanok, ezért a jogszerzők tőrjék az ingatlanokra vezetett végrehajtást. Álláspontja szerint ezen ingatlanok tulajdonjogát a II. rendű alperes rosszhiszeműen szerezte meg abból a célból, hogy a felperes követelése elől a kielégítést elvonja, ezért a szerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:120. § (1)-(3) bekezdése értelmében vele szemben hatálytalan. Állította, hogy a közte és az I. rendű alperes között 2010. augusztus 11-én létrejött kölcsönszerződés megkötésekor az I. és II. rendű alperes között a házastársi vagyonszövetség fennállt, ezért a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 30. § (2) és (5) bekezdése alapján a II. rendű alperes a házastársával egyetemlegesen köteles helytállni. A per során keresetét felemelve kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. és a III. rendű alperes között létrejött ajándékozási szerződések vele szemben hatálytalanok, azok fedezetelvonó jellege miatt. Annak tőrésére kérte kötelezni a III. rendű alperest, hogy a tulajdonába került ingatlanokból, illetve a kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződésekkel, illetve kisajátítással érintett ingatlanokért kapott összegből a Dr. Sz. G. P. Végrehajtói Irodája előtt folyamatban lévő

végrehajtási eljárásban kielégítést keressen a Debreceni Ítéltábla ítéletében megállapított összeg erejéig.

A IV., V. és VI. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetében őket mindezek türéseére kérte kötelezni, azzal, hogy a III. rendű alperest megillető ingatlan vételárat, illetve kisajátítási, kártalanítási összeget ne fizessék ki a jogosult részére, hanem helyezzék bírói letétbe.

Az I., II. és III. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekeztek, hogy a házastársak között a házassági életközösség már 2009. március 15-én megszakadt, ezzel a házassági vagyontársaságuk is véget ért. Az életközösség megszakadása után a II. rendű alperes a nevét is megváltoztatta, azonban a kiskorú B. nevű gyermekre tekintettel a házastársi kapcsolat fennálltának látszatát igyekeztek fenntartani. A házasságuk felbontására, illetve azt megelőzően a házastársi közös vagyon megosztására csak 2017. végén/2018. elején került sor. Az I. rendű alperes állította, hogy a Debreceni Ítéltábla határozatáról csak 2017. november 29-én értesült, akkorra a házastársi közös vagyon megosztásáról szóló szerződés már teljességbe is ment. Hivatkoztak arra, hogy a szerződéskötés időpontjában egyik szerződő félnek sem volt tudomása arról, hogy az I. rendű alperesnek fizetési kötelezettsége áll fenn a felperessel szemben. A II. rendű alperes hivatkozott arra, hogy az életközösség 2009. március 15-én szakadt meg közte és férje között, ezzel megszűnt a házassági vagyontársaság is, így felelőssége az I. rendű alperes tartozásáért a Csjt. 30. §-a értelmében nem állhat fenn. Az I. és a III. rendű alperes a közöttük létrejött ajándékozási szerződések felperessel szembeni hatálytalanságával kapcsolatos keresetre akként reagáltak, hogy e szerződések valós ügyleti akaratot takarnak, céljuk az volt, hogy a III. rendű alperes kompenzációt kapjon a korábban a fiának nyújtott jelentős összegű anyagi segítségért, illetve azért, hogy a lakhatásául szolgáló S. utcai ingatlan a II. rendű alperes tulajdonába került. Hivatkoztak arra, hogy a III. rendű alperes tulajdonából az állam tulajdonába került ingatlanokért fizetett vételár, illetve kártalanítási összeg kapcsán a felperes kereseti kérelme jogalapjaként nem jelölte meg a Ptk. 6:120. § (4) bekezdését, ennek hiányában pedig ezen ingatlanokkal, illetve az értük kapott összeggel kapcsolatban a III. rendű alperesnek helytállási kötelezettsége nincs.

Az V. és a VI. rendű alperes is a kereset elutasítását kérték.

A IV. rendű alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek az I. rendű alperessel egyetemlegesen 100 000 eurót, annak a Debreceni Ítéltábla ítéletében írt kamatát, megállapította, hogy a II. rendű alperes felelőssége e marasztalási összegért az I. rendű alperessel fennálló közös vagyontársaságából ráeső vagyoni hányad erejéig áll fenn. Megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes között 2017. október 24-én létrejött házastársi vagyontársaságot megosztó, közös tulajdont megszüntető szerződés M., cím alatti, illetve M., cím alatti ingatlanra vonatkozó rendelkezései a felperessel szemben hatálytalanok, annak türéseére kötelezte a II. rendű alperest, hogy a felperes e két ingatlan II. rendű alperes tulajdonába került tulajdoni hányadaiból a Dr. Sz. G. P. Végrehajtói Irodája előtt folyamatban lévő végrehajtási eljárásban kielégítést keressen 100 000 euró és kamatai erejéig. Megállapította, hogy az I. és a III. rendű alperes között 2017. november 13-án létrejött ajándékozási szerződés azon rendelkezései, amellyel az I. rendű alperes 36 a-i ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát, és további 3 a-i ingatlan ítéletben megállapított tulajdoni hányadát a III. rendű alperesre ruházta ajándékozás jogcímén haszonélvezeti jogának 20 évre történő visszatartásával, a felperessel szemben hatálytalanok. Megállapította, hogy az I. és III. rendű alperes között ugyanezen a napon létrejött ajándékozási szerződés azon rendelkezései, amellyel 34 a-i ingatlan teljes, további 2 a-i ingatlan 1/2-1/2 tulajdoni hányadát a III. rendű alperesnek ajándékozta, a felperessel szemben hatálytalan. Megállapította, hogy az I. és a III. rendű alperes között 2017.

november 20-án létrejött ajándékozási szerződés a felperessel szemben hatálytalan. Annak türése kötelezte a III. rendű alperest, hogy a felperes az ítéletben felsorolt 65 a-i ingatlanból a Dr. Sz. G. P. Végrehajtói Irodája előtt az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásban kielégítést keressen 100 000 euró és kamatai erejéig. Megállapította, hogy a III. rendű alperes 57 858 548 forint erejéig köteles tűrni, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásban kielégítést keressen 100 000 euró és kamatai, továbbá 2 095 500 forint erejéig, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 45 000 forint, az I., II. és III. rendű alperest egyetemlegesen 1 455 000 forint eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte. Az I., II. és III. rendű alperest egyetemlegesen kötelezte a felperes részére 3 904 000 forint perköltség megfizetésére. Kötelezte a felperest, hogy az V. rendű alperesnek 381 000, a VI. rendű alperesnek 300 000 forint perköltséget fizessen meg.

A határozata indokolásában a II. rendű alperessel szemben előterjesztett marasztalási kereset kapcsán hangsúlyozta, hogy a felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes felelősségére a Csjt. szabályait kell alkalmazni. Hivatkozott a Ptk. hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 27. §-ára, mely szerint, ha a házassági életközösség a Ptk. hatályba lépése előtt szűnt meg és az ezzel kapcsolatos vagyoni jogi igényt a Ptk. hatályba lépése után érvényesítik, a vagyoni jogi igényekre az életközösség megszűnésekor hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni. Nem fogadta el, hogy a házastársak között a vagyoni közösség 2009. március 15-én szűnt volna meg, arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez 2018-ban történt, így a Ptk. és nem a Csjt. szabályai szerint kell elbírálni a felperes követelését. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperes helytállási felelőssége kapcsán annak van döntő jelentősége, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 2010. augusztus 11-én jött létre a kölcsönszerződés, ezért abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy ekkor fenn állt-e a házassági vagyoni közösség a házastársak között. Kifejtette, hogy a házassági kötelék csak 2018. január 25-én szűnt meg az I. és II. rendű alperes között. A házassági életközösség megszakadásáról a bontóperben is akként nyilatkoztak a házastársak, hogy az közöttük 2009. március 15-én szűnt meg, s mindkét fél személyes meghallgatása során arról nyilatkozott, hogy erről senkinek nem beszéltek, egyedül a II. rendű alperes édesanyja tudott arról. A látszat fenntartása érdekében a továbbiakban is mindig együtt jelentek meg családi rendezvényeken, például esküvőn. A törvényszék utalt a bírói gyakorlatra, rámutatva, hogy annak, hogy a felek között házastársi életközösség áll fenn, döntő ismérve az, hogy a felek harmadik, kívülálló személyek jelenlétében milyen magatartást tanúsítanak. Idézte a Debreceni Ítéltábla Pf.IV.20.050/2013/6. számú határozatát, melyben a bíróság kifejtette, hogy a tipikusan kiskorú gyermekekre hivatkozással tett a „látszat fenntartása”, mint megjelölt indok közömbös annak megítélhetősége szempontjából, hogy a felek között az életközösség fennáll-e vagy sem. Erre tekintettel megállapította, hogy önmagában az I. és II. rendű alperes nyilatkozatából megállapítható volt, hogy a bontóperi eljárás során a házassági életközösség megszakadása időpontjának megjelölésekor valótlan nyilatkozatokat tettek. A házastársak által felajánlott tanúbizonyítást alkalmatlannak ítélte az I. és II. rendű alperes állításának igazolására, rámutatva, hogy miután a házastársak házassági életközösség megszakadására vonatkozó nyilatkozatát nem fogadta el, ebből okszerűen következik, hogy a valótlan nyilatkozatot alátámasztó tanúvallomásból nyerhető bizonyítékot sem fogadhatja el. Kiemelte, hogy az életközösség fennállását és a közös gazdálkodást támasztják alá azok a felperes által csatolt folyószámla kivonatok, melyek tanúsága szerint 2010. augusztus 2-án, illetve 10-én az I. rendű alperes számlájáról a II. rendű alperes nevében történtek átutalások. Súlytalannak minősítette az alperesek azon hivatkozását, hogy az életközösség megszakadását igazolja a II. rendű alperes névváltoztatása B. Z.-néről B. B.-re változtatta nevét - mert megítélése szerint e névváltoztatás továbbra is az I. rendű alpereshez való kötődését fejezi ki a II. rendű alperesnek. Mindezekre tekintettel úgy foglalt állást, hogy a házassági életközösség fennállott az I. és II. rendű alperes között

2010. augusztus 11-én, arra pedig a II. rendű alperes sem hivatkozott, hogy a felperes esetleg az ő hozzájárulásának hiányáról tudott vagy arról tudnia kellett volna. Rámutatott, hogy a II. rendű alperes marasztalására irányuló kereset a felperes és az I. rendű alperes közötti kölcsönszerződésben meghatározott összeg erejéig lehet alapos, míg a Debreceni Ítéltábla határozatában az I. rendű alperes terhére megállapított perköltség tekintetében alaptalan, ezért e részében a keresetet elutasította.

Teljes mértékben alaposnak találta a keresetet az I. és II. rendű alperes között létrejött vagyonszerződés és közös tulajdont megszüntető szerződés felperessel szembeni hatálytalansága kapcsán. Kiemelte, hogy a 2017. október 24-i szerződés időpontjában a szerződő felek nem vitásan házastársak voltak, ezért a Ptk. 6:120. § (2) bekezdése szerint közeli hozzátartozói viszony állt fenn közöttük, amelyre tekintettel vélemezni kellett a szerződéssel kapcsolatban a rosszhiszeműséget és az ingyenességet. E vélelmet az alpereseknek kellett volna megdöntenie az eljárás során, bizonyítási kötelezettségüknek azonban nem tudtak eleget tenni. Utalt a Kúriának a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI.15.) számú PK véleményére, azzal, hogy ugyan az az 1959. évi IV. törvény hatályban léte alatt született, ám az abban írtakat - meghatározott kivételekkel - a jelen jogvitára alkalmazandó Ptk. kapcsán is figyelembe kell venni. Eszerint pedig a szerződés fedezetelvonó jellege, s ebből következően relatív hatálytalansága akkor állapítható meg, ha a felperes, mint jogosult bizonyítja, hogy bírói úton kikényszeríthető igénye van a követelés kötelezettjével szemben, ezen igénynek a keresettel támadott szerződés tárgya fedezetéül szolgált volna, a vagyontárgy elvonás a jogosult követelésének a kielégítését részben vagy egészben megakadályozta, s a kötelezettel szerződő fél rosszhiszemű volt, vagy rá nézve a szerződésből ingyenes előny származott. A feltárt tények alapján arra a következtetésre jutott, hogy e konjunktív feltételek mindegyike maradéktalanul fennáll. A felperes igénye a 2010. augusztus 11-én létrejött kölcsönszerződésből eredő követelés, továbbá az ítéltábla ítéletében megállapított perköltség. A végrehajtási eljárás adataiból megállapíthatóan az I. rendű alperesnek, mint adósnak semmilyen lefoglalható vagyontárgya, jövedelme nincs. A II. rendű alperes esetében a rosszhiszeműséget és az ingyenességet vélemezni kell, figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes személyes nyilatkozatában számolt be arról, hogy a II. rendű alperest tájékoztatta a közte és a felperes közötti viszony megromlásáról, a Miskolci Törvényszék előtt kölcsön visszafizetése iránt folyamatban lévő perrel. Ez alapján pedig a II. rendű alperesnek nyilvánvaló tudomása volt arról, hogy a felperesnek jelentős összegű követelése van a házastársával szemben. Hangsúlyozta, hogy a felek elszámolásának eredményeként minden fennálló és valamilyen értékkel bíró vagyontárgy, akár ingó, akár ingatlan, mind a II. rendű alperes tulajdonába került. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a házastársi közös vagyont megosztó szerződést a bírói gyakorlat visszatérően szerződésnek ismeri el, azonban a Ptk. 6:120. § (2) bekezdése alapján a perbeli esetben érvényesül az ingyenesség vélelme is, és e vélelmet az alperesek nem tudták megdönteni. Életszerűtlennek ítélte, hogy az I. rendű alperes úgy számolt el házastársával, hogy az elszámolás időpontjában neki semmilyen értékkel bíró vagyont nem jutott, annak ellenére, hogy a felek egybehangzó nyilatkozata szerint a kezdeti éveket meghaladóan rossz volt közöttük a házasság. Kétségesnek találta a szerződés keltének időpontját is, figyelemmel arra, hogy a szerződés tartalmazza a házasság felbontása iránti ügy számát, holott a bontóperi keresetlevelet csak 2017. november 17-én nyújtotta be a II. rendű alperes képviselője. Megjegyezte, hogy nem volt feladata feltárni azt, hogy az I. rendű alperes milyen körülmények között szerzett tudomást a Debreceni Ítéltábla ítéletéről, mert a felperes követelése nem az ítélelezhatal időpontjában keletkezett. Mindezekre figyelemmel megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes között 2017. október 24-i keltezéssel ellátott szerződés B. utcai, illetve S. utcai ingatlanra vonatkozó rendelkezései a felperessel szemben hatálytalanok, ennek következményeként a II. rendű alperesnek tennie kell, hogy ezen ingatlanokból a felperes kielégítést keressen a végrehajtási eljárás során.

Az I. és a III. rendű alperes között létrejött három ajándékozási szerződés kapcsán megállapította, hogy azok a felperessel szemben hatálytalanok. Kiemelte, hogy ezen ingatlanok a felperes követelésének fedezetéül szolgáltak volna, s az ajándékozás, mellyel a III. rendű alperes az ingatlanok tulajdonjogát megszerezte, ingyenes tulajdonszerzési jogcím. Ebből következően pedig a rosszhiszeműséget vizsgálni sem kellett. Kiemelte, hogy az I. rendű alperes által a III. rendű alperesnek ajándékozott, s jelenleg is a III. rendű alperes tulajdonaként nyilvántartott ingatlanokból a kielégítési végrehajtást a III. rendű alperesnek nem vitásan tűrnie kell. A III. rendű alperes tulajdonából az Állam tulajdonába került ingatlanok kapcsán az alperesek azon védekezését, hogy a felperes követelése a Ptk. 6:120. § (4) bekezdésére történt hivatkozás nélkül nem foghat helyt, alaptalannak találta. Úgy ítélte meg, hogy ezen elidegenített, illetve kisajátított ingatlanokkal kapcsolatos helytállási kötelezettség iránt a felperesnek külön kereseti kérelmet nem kellett előterjesztenie, az eredeti kereseti kérelemben ugyanis benne foglaltatik az, hogy ha a per során derül ki, hogy a fedezetelvonó szerződéssel átruházott ingatlanból kielégítést azon okból, hogy azok kisajátítással vagy kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződéssel állami tulajdonba kerültek a felperes nem talál, akkor a megszerzett vagyontárgy értéke erejéig köteles helytállni a szerző fél. Úgy ítélte meg, hogy ha az első szerződés időpontjában - az I. és a III. rendű alperes közötti szerződések létrejöttékor - a III. rendű alperes rosszhiszemű szerző fél volt, akkor ez a rosszhiszeműség fenn kellett hogy álljon az újabb ügyletek létrejöttékor is. Rosszhiszeműnek ítélte a III. rendű alperes azon eljárását, hogy a kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződések megkötésekor tudott arról, hogy ezen ingatlanok értékesítésével elvonja a felperes követelése kielégítésének alapját. Alaptalannak találta a III. rendű alperes azon védekezését, hogy a kisajátítási eljárásra ráhatása nem volt, így ezek kapcsán rosszhiszeműsége nem állapítható meg. Rámutatott, hogy a Ptk. a régi Ptk. szabályozásához képest a szerző helytállási kötelezettsége szempontjából nem követeli meg annak felróhatóságát, mindössze rosszhiszeműségét, ez pedig a III. rendű alperes esetében aggály nélkül megállapítható. A Ptk. 6:120. § (4) bekezdésére hivatkozással meghatározta, hogy a III. rendű alperes a kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződésekben meghatározott vételár, illetve a kisajátítási-kártalanítási összeg erejéig köteles helytállni a felperes követelése tekintetében.

A IV., V. és VI. rendű alperessel szembeni keresetet alaptalannak találta, és azt elutasította.

Megállapította, hogy a felperes keresetében tárgyi keresethalmazatot terjesztett elő, egyrészt a II. rendű alperessel szembeni kereseti kérelme 33 470 500 forint megfizetésére irányult, másrészt a fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának megállapítására irányuló kereset esetén is ennyi a pertárgy értéke, az ekként 66 941 000 forintban meghatározott pertárgyértékhez képest a felperest 97 %-ban ítélte pernyertesnek, míg az I., II. és III. rendű alperest 3 %-ban. Ennek megfelelően rendelkezett a kereseti illeték viseléséről, és kötelezte az I., II. és III. rendű alperest a felperes részére a felperes képviselőjének munkadíjából és készkiadásából álló perköltség megfizetésére, míg az V. és VI. rendű alperessel szemben a felperest a pernyertes alperesek képviselőjének munkadíjából álló perköltség megfizetésére.

Az ítélettel szemben a II. és III. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérték annak megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását. Másodlagosan indítványozták a törvényszék határozatának hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára. Érvelésük szerint a megállapított tényállás megalapozatlan, a beszerzett bizonyítékokkal ellentétes megállapításokat tartalmaz. Tévesnek ítélték, hogy az I. és II. rendű alperes között a házassági élet-és vagyonközösség megszakadásának időpontját 2018. februárjában jelölte meg az elsőfokú bíróság, figyelemmel a bontóperi kereset tartalmára, a házasság felbontása iránti perben tett egyező nyilatkozatra. Kifogásolták, hogy az

elsőfokú bíróság ugyan tényként megállapította, hogy az I. rendű alperes 2012. február és 2013. január között B-re költözött, majd visszatért M-ra, ám azt, hogy ekkor az életközösséget helyreállították volna a házastársak, minden külön bizonyíték nélkül fogadta el. Álláspontjuk szerint a 2010. augusztusi banki átutalásokból a gazdasági közösség fennállására nem lehet következtetni. Hangsúlyozták, hogy a kívülállók felé a házastársak a házasság fennállásának látszatát igyekeztek fenntartani, ám e tekintetben az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Debreceni Ítéltábla felhívott ítéletében is tükröződő bírói gyakorlatot, aszerint ugyanis e látszat fenntartásának az életközösség megszakadása megállapíthatósága szempontjából nincsen jelentősége. Véleményük szerint a II. rendű alperes a felperes és az I. rendű alperes közötti kölcsönszerződésről nem tudott, az nem tekinthető az ő hozzájárulásával kötött ügyletnek. Hangsúlyozták, hogy a házastársak között a vagyontársaság 2009. március 15-én már megszakadt és e tény a tanúk is megerősítették vallomásukkal. Ehhez képest téves az az ítéleti megállapítás, hogy a vagyontársaság 2018. februárjában szakadt meg a felek között. Kifejtették, hogy amennyiben elfogadja a bíróság, hogy a felek között 2009-ben szakadt meg a házassági életközösség és vagyontársaság, úgy a Csjt. szabályai alkalmazandók, míg abban az esetben, ha az élet- és vagyontársaság megszakadásának időpontját 2018-ban határozza meg a bíróság, a Ptk. rendelkezései az irányadóak. Egyik esetben sem lehet azonban megállapítani, hogy a II. rendű alperes hozzájárulásával kötött kölcsönszerződést a felperes és az I. rendű alperes, a II. rendű alperesnek ugyanis semmilyen ismerete nem volt házastársa üzleti ügyeiről. Sérelmezték, hogy a tanúk vallomását a törvényszék nem fogadta el, holott ők személyes tapasztalataik, illetve a II. rendű alperes édesanyjától szerzett ismereteik alapján nyilatkoztak akként, hogy a felek között az életközösség már 2009-ben megszakadt. Kifogásolták, hogy a bíróság nem tulajdonított jelentőséget a II. rendű alperes névváltoztatásának. Eljárási szabálysértésként értékelték, hogy a felperes eredeti keresetében a Ptk. 6:120. § (1)-(3) bekezdésére alapította a szerződés hatálytalanságával kapcsolatos kereseti kérelmét, s e rendelkezések a cum viribus felelősségre vonatkoznak, míg a szakasz (4) bekezdése alapján lenne helye az alperesek pro viribus felelősség alapján történő marasztalásának, e tekintetben azonban a keresetét a felperes csak a Pp. 146/A. § (1) bekezdése szerinti határidőn túl, a keresetváltogatás tilalmába ütköző módon terjesztette elő, ezért a bíróságnak azt el kellett volna utasítania. Ennek hiányában a törvényszék a kereseti kérelmen túlterjeszkedve hozta meg döntését. Rámutattak, hogy az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályt is helytelenül alkalmazott, ugyanis a fedezetelvonás körében, bár a rosszhiszeműség és az ingyenesség a hozzátartozók közötti ügyletek során vélelmezendő, ám e vélelem megdönthető. Rámutattak, hogy az I. rendű alperes az ellene kölcsön visszafizetése iránt indított perben elsőfokon pernyertesnek bizonyult, s az ítéltábla őt marasztaló ítéletéről csak 2017. november 29-én szerzett tudomást. Ezt megelőzően azonban már megkötötte házastársával a vagyontársaságot és közös tulajdont megszüntető szerződést, melynek időpontjában szándékuk nyilvánvalóan nem irányulhatott fedezetelvonásra, így rosszhiszeműnek semmiképpen sem tekinthetők. Jelentőséget tulajdonítottak Dr. R. M. szerződést készítő ügyvéd tanúvallomásának, mely szerint a szerződés megkötését egy hosszas, több hónapon keresztül zajló tárgyalási folyamat előzte meg. Megítélésük szerint az életközösség megszakadásakor állapot rekonstruálására törekedtek és a közös vagyont teljesen értékarányosan osztották meg a házastársak között. Tévesnek ítélték az elsőfokú bíróság azon következtetését, hogy e szerződést a házastársak közötti ingyenes jogügyletnek minősítette azzal az indokolással, hogy minden értékkel bíró vagyontárgy a II. rendű alperes tulajdonába került, míg az értéktelen vagyontárgyak az I. rendű alperesnek jutottak. E tekintetben megalapozatlannak vélték az ítéletet az általuk szükségesnek tartott szakértői bizonyítás foganatosítása hiányában. Elfogadták, hogy a III. rendű alperes ingyenesen szerezte meg az ajándékba kapott ingatlanok tulajdonjogát, ezért a rosszhiszeműség vizsgálatára nem volt szükség. Azzal összefüggésben, hogy az ingatlanok egy részének további értékesítése, illetve kisajátítása miatt a törvényszék mégis vizsgálta a III. rendű alperes rosszhiszeműségét, nem vitatták, hogy a perbeli keresetlevelet a III. rendű alperes már megkapta az adásvételi szerződések megkötésének időpontja előtt, azonban

hangsúlyozták, hogy a szerződések aláírására egy hosszabb folyamat végén került sor, s a III. rendű alperesnek tulajdonképpen szerződési akarata nem is volt, hiszen az eljárást megakadályozni nem tudhatta, ahol a vételárat megfelelőnek találta, elfogadta, és adásvételi szerződést kötött, ahol azzal nem értett egyet, kisajátítási eljárásra került sor. Mindezekre figyelemmel a III. rendű alperes a tőle állam tulajdonába került ingatlanok értékével nem köteles helytállni a felperes követeléséért.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta, s a fellebbező alperesek kötelezését perköltség fizetésére. Álláspontja szerint abból a tényből, hogy az ítélettel szemben az I. rendű alperes nem terjesztett elő fellebbezést, az a következtetés vonható le kizárólag, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével, annak indokolásával, az indokolásban tett ténymegállapításokkal maradéktalanul egyetért. Megítélése szerint a Debreceni Ítéltábla 2017. október 19-i keltezésű ítéletét követően az alperesek „vagyonmentésbe kezdtek”, mellyel törekvésük arra irányult, hogy megghiúsítsák a végrehajtási eljárás sikerét. Egyebekben az ítéletben foglalt indokokkal egyetértve kérte annak helybenhagyását. Előadta végül, hogy a II. rendű alperes az elsőfokú ítélet meghozatalát követően egyezségi ajánlatot tett részére, amelyben 17 000 000 forint megfizetését vállalta, s ezen ajánlat a II. rendű alperes szavahihetőségét vonja kétségbe.

Az ítéltábla erre irányuló fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet a II. rendű alperessel szemben részben, a IV., V. és VI. rendű alperessel szemben teljes mértékben elutasító rendelkezését a Pp. 253. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

A másodlagos fellebbezési indítványt - amely alapos volta esetén kizárná a fellebbezés érdemi elbírálását - nem találta megalapozottnak, mert az elsőfokú bíróság nem sértette meg az eljárás lényeges szabályait, ítélete nem megalapozatlan, ezért annak hatályon kívül helyezése nem indokolt, sem a Pp. 253. §-ának (2), sem (3) bekezdése alapján.

A II. és III. rendű alperes fellebbezését nem találta alaposnak az ítéltábla.

Mindenekelőtt megjegyzi, hogy annak a ténynek, hogy az I. rendű alperes nem terjesztett elő fellebbezést a törvényszék ítéletével szemben, nem tulajdonított olyan jelentőséget, mint a felperes a fellebbezési ellenkérelmében, nevezetesen, hogy ebből kizárólagosan az a következtetés vonható le, hogy az I. rendű alperes az elsőfokú ítélettel, annak indokolásával, indokolásában írt ténymegállapításokkal maradéktalanul egyetért. Az előterjesztett kereseti kérelmekre tekintettel az I. és II., illetve az I. és III. rendű alperes között kényszerű pertársaság jött létre, amiből következően a bíróság döntése az I. rendű alperesre fellebbezése hiányában is kihat, s mivel semmilyen költségkedvezményben nem részesült, a jogorvoslat előterjesztése illetékfizetési kötelezettséget vont volna maga után, azaz a fellebbezés előterjesztésének hiánya ezzel is indokolható.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hangsúlyozta, hogy elsősorban abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az I. és a II. rendű alperes között mikor szakadt meg a házassági vagyoni közösség, azaz fennáll-e a Csjt. 30. §-ában szabályozott vélelem, melynek értelmében a felperes és az I. rendű alperes által 2010. augusztus 11-én megkötött kölcsönszerződést a II. rendű alperes hozzájárulásával kötött ügyletnek kell-e tekinteni, s így a II. rendű alperes fizetési kötelezettsége megállapítható-e, figyelemmel arra is, hogy - miként azt a törvényszék ugyancsak helyesen kiemelte - a II. rendű alperes sem hivatkozott arra, hogy a felperes az ő ügylethez való hozzájárulásának hiányáról tudott vagy a körülményekből tudnia kellett.

Az elsőfokú bíróság akként ítélte meg, hogy már önmagában az I. és II. rendű alperes nyilatkozatából meg lehetett állapítani, hogy valótlannak az az állításuk, hogy közöttük az életközösség

2009. március 15-én szakadt meg, ezért az e tényt alátámasztó tanúvallomásokat nem lehet elfogadni.

A tanúvallomásokat azonban - ahogyan azt részben a törvényszék mégis megtette - külön-külön kell értékelni a Pp. 206. §-ában írtaknak megfelelően, abból a szempontból, hogy azok közvetlen észlelésen alapulnak-e, életszerűek-e, s az egyéb bizonyítékokkal mennyiben állnak összhangban.

A négy tanú - előadásuk szerint - három különböző forrásból szerezte információit: az I. és a II. rendű alperestől, illetve a II. rendű alperes édesanyjától. A négy tanúvallomás mindegyike alapvetően arra tért csak ki, hogy a házastársak 2009-ben különváltak, külön szobába költöztek, de fenntartották az egymáshoz tartozás, házassági kapcsolat fennállásának látszatát, s mindezt elsősorban B. utónevű, akkor még kiskorú gyermekükre tekintettel. Nem életszerű, hogy ez a három különböző forrás ezeket az elemeket tartotta megemlítenedőnek, más dolgokat nem, s a tanúk pontosan erre emlékeztek csak, majdnem kizárólag, más eseményekre nem. A nyilatkozatok szerint csak két személynek mesélték el a házas felek a történetet, holott diszkréten akarták kezelni a helyzetet, ugyanakkor a III. rendű alperesnek - az I. rendű alperes édesanyjának - nem szóltak kapcsolatuk megromlásáról, holott az I. rendű alperes rendszeresen az édesanyjához járt étkezni, ám mégsem merült fel a III. rendű alperesben, hogy ennek mi az oka, miért nem a házastársa gondoskodik róla. Kétséges, hogy a látszat fenntartása érdekében titokban akarták tartani az életközösség megszakadását, mégis elmesélték másoknak, s tőlük - sem G. I.-tól, sem a II. rendű alperes édesanyjától - nem kértek diszkréciót. A nyilatkozatok szerint ugyanis mind Dr. R. M., mind Sz.-né G. Zs. a II. rendű alperes édesanyjától szereztek tudomást a házastársak közötti kapcsolat megszakadásáról. Nincs észszerű indok, magyarázat arra sem, hogy kik felé kellett a látszatot fenntartani. A házastársak gyermekei nyilvánvalóan tudták, mi a helyzet a szüleik között, tudták a rokonok, de több barát, ismerős is. Elfogadhatatlan az a magyarázat, hogy a látszat fenntartását az indokolta, hogy az I. rendű alperes volt hatással a gyerekekre, elsősorban B.-re, mert e hatás a „látszat fenntartása” nélkül is megvalósulhatott.

A tanúvallomásokban csupán néhány egyedi, csak egy-egy személy által említett esemény található, így B. A. arról tesz említést, hogy amikor 2006-ban a házastársaknál lakott pár hétig, a barátnője eltört egy poharat mosogatás közben, mire a férje úgy reagált, hogy majd levonjuk a pénzből. Ez után magyarázta el neki a II. rendű alperes, hogy már külön gazdálkodnak, és az I. rendű alperes a gyerekek tartásához járul hozzá egy meghatározott összeggel, amiből a pohár árát levonják. Ezzel szemben azonban az I. rendű alperes úgy nyilatkozott (38. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal), hogy 2009-től gazdálkodtak külön, akkortól járult hozzá havi 80 000 forinttal a gyerekek tartásához, s így vallott a II. rendű alperes is (33. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal).

Sz.-né G. Zs. azt adta elő, hogy azért gondolta, hogy a házasság nem volt olyan kiegyensúlyozott, harmonikus, mert soha nem voltak együtt (55. jegyzőkönyv 7. oldal), míg az I. és a II. rendű alperes is arról beszélt, hogy a látszat fenntartása érdekében esküvőn, családi eseményeken is együtt jelentek meg.

Helytállóan emelte ki e nyilatkozatokkal szemben az elsőfokú bíróság azt, hogy okiratok tanúsítják, hogy 2010. augusztus 2-án és 10-én az I. rendű alperes folyószámlájáról, illetve devizaszámlájáról a II. rendű alperes nevében pénzáutalásokra került sor 69 000 forint, illetve 2050 euró összegben. Az I. rendű alperes magyarázata szerint „elszámolási kényszer” miatt történtek a kifizetések, ám ennek részletes indokát nem adta, és nincs magyarázat arra sem, hogy e jelentősebb összegű kifizetéseket miért teljesítette az a személy, aki ekkor saját előadása szerint is a két gyermeke tartására csupán havi 80 000 forintot fizetett házastársának, és a lényeges jövedelmi különbségek ellenére a rezsiköltséget is egyenlő arányban viselte vele.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra egyetért az elsőfokú bíróság végkövetkeztetésével: a házastársak közti életközösség 2009-beli megszakadása nem bizonyított, arra a tanúvallomások alkalmatlanok, az 2010-ben is fennállt az I. és II. rendű alperes között, így a 2010. augusztus 10-i kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség a II. rendű alperest is terheli egyetemlegesen az I. rendű alperessel.

Az I. és II. rendű alperes közötti házastársi közös vagyont megosztó, és közös tulajdont megszüntető szerződés felperessel szembeni hatálytalanságával kapcsolatban kifejtett ítéleti indokolást az ítéletábra teljes mértékben osztja, azt megismételni nem kívánja, mindössze a fellebbezésben írtakra tekintettel hangsúlyozza az alábbiakat.

Jelentősége van annak, hogy az I. rendű alperes mikortól számolhatott azzal, hogy a felperes által a kölcsön visszafizetése iránt indított pert elveszíti. Azzal védekezett ugyanis a megelőző eljárásban, hogy a felperes részére átutalt 115 600 eurót „lejárta tette”, ezért tartozása nincs. Az I. rendű alperesnek a 115 600 euró átutalása jogalapját, beszámításra alkalmas voltát meg kellett volna jelölnie, ez esetben valóban nem kellett volna aggódnia, hogy a másodfokú eljárásnak mi lesz a kimenetele. Miként azonban a Debreceni Ítéletábra a Pf.II.20.707/2017/5. számú ítéletében - egyebek mellett - megemlítette, hogy ha az I. rendű alperesnek a felperes részére átutalt összeggel kapcsolatban van valós követelése, azt külön perben érvényesítheti, mert az ezt esetleg megalapozó tényállást abban a perben nem adta elő, így arról az ítéletábra nem is dönthetett. E megállapítás helytálló voltát a Kúria is megerősítette a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatában. Ennek ellenére azonban nincs adat arra nézve, hogy az I. rendű alperes ezt az igényét bármilyen formában megpróbálta volna érvényesíteni. Ilyen körülmények között - a szükséges tényállás előadásának hiányában - azonban életszerűtlen, hogy az I. rendű alperes több, mint egy hónapig nem érdeklődött a másodfokú tárgyaláson történtek iránt, s az ott hozott határozatról majd csak november 29-én szerzett tudomást. A másodfokú határozat tartalmáról számos egyéb módon is tudomást szerezhetett.

Ugyancsak aggályt keltő az az előadás, hogy hónapokig tartott a vagyontközösségi szerződés összeállítása, ahogyan arról az I. rendű és Dr. R. M. is beszámolt, figyelemmel arra, hogy a II. rendű alperes nem vett részt a vagyontmérleg összeállításában, neki saját nyilatkozata szerint nem volt tudomása a család vagyoni helyzetének részleteiről, az adatokat kizárólag az I. rendű alperes szolgáltatta, és az ügyvéd azok alapján fogalmazta meg a szerződést.

Nincs észszerű magyarázat arra sem, hogy miért ismerte el az I. rendű alperes a M., cím alatti ingatlanon házastársa $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonjogát házastársi vagyontközösség címén, amikor ez az ingatlan egykor a B. szülők tulajdona volt, ahol az I. és II. rendű alperes a házasságkötésük után a kialakított tetőtérben kezdték közös életüket. E házban a szerződés értelmében a haszonélvezeti joggal rendelkező III. rendű alperes maradt használóként, ugyanakkor a II. rendű alperes - a haszonélvező volt menyee, akivel az I. rendű alperes szerint nagyon rossz volt a viszony - mint tulajdonjogot szerző akár naponta ellenőrizheti a haszonélvezet gyakorlásának módját, „zaklathatja” a volt anyósát.

A szerződés szerint a II. rendű alperes négy gépjármű tulajdonjogát is megkapta, aminek ugyancsak nincs más észszerű magyarázata, mint amit az elsőfokú bíróság is megállapított: valamennyi értékkel bíró vagyontárgy a II. rendű alpereshez került, az I. rendű alperesnél nem maradt végrehajtható vagyont, s e szerződés következtében tőle csupán 60 411 forintot sikerült behajtania a végrehajtnak.

Összességében az ítéletábra megítélésé szerint aggály nélkül megállapítható, hogy az események láncolata, a szerződés tartalma egyértelműen azt igazolja, hogy az I. rendű alperes minden módon igyekezett megszabadulni mindazon vagyoni elemektől, melyek az ellene indítandó végrehajtási eljárás során a felperes követelése kielégítésének alapjául szolgáltak volna.

Az I. és a III. rendű alperes közötti ajándékozási szerződések kapcsán kiemeli az ítéletábra, hogy az I. rendű alperes a korábbiakban - akkori érdekeit szolgálva - nevére íratta a M., cím alatti ingatlan tulajdonjogát, melyről az édesanyja sem tudott, majd azt átengedte volt házastársának, ezt követően pedig kiemelkedő értékű ingatlanvagyont ajándékozott édesanyjának. Ezen ügyletekre csak az a magyarázat tekinthető logikusnak, az a motiváció fogadható el hihetőnek, hogy azok célja a fedezetelvonás volt.

A III. rendű alperestől utóbb állami tulajdonba került ingatlanokért kapott ellenértékkel való felelősség kérdésében az ítéletábra nem teljes mértékben osztja a törvényszék álláspontját.

A felperes a 2018. március 5-i tárgyaláson jelezte a bíróságnak, hogy tudomást szerzett az I. és III. rendű alperes között létrejött ajándékozási szerződésekről, majd a 13. sorszámu, 2018. március 21-én érkezett előkészítő iratában módosította keresetét, és kérte a Ptk. 6:120. § (1)-(3) bekezdése alapján az érintett ingatlanokra kötött szerződések hatálytalanságának megállapítását. A III. rendű alperes e kereseti kérelemmel kapcsolatos ellenkérelmét 2018. május 14-én nyújtotta be. Azután, hogy tisztázódott az ingatlanok sorsa - részben adásvétel, részben kisajátítás útján állami tulajdonba kerültek - a felperes a 2018. május 23-i tárgyaláson jelezte (25. sorszámu jegyzőkönyv), hogy pontosítani fogja keresetét az ingatlanok ellenértékével kapcsolatban, és a bíróság által engedélyezett határidőn belül benyújtott 26. sorszámu előkészítő iratában ezt meg is tette: előadta, hogy igénye az, hogy a III. rendű alperest megillető kártalanítási összegekre és vételárakra a végrehajtási eljárás során végrehajtás legyen vezethető.

Egyetért tehát az ítéletábra azzal az elsőfokú bíróság által kifejtett érveléssel, hogy a tartalmában időben elő lett terjesztve a Ptk. 6:120. § (4) bekezdésére hivatkozó kereseti kérelem, azt az álláspontot azonban nem osztja, hogy e szakasz (1)-(3) bekezdésére alapított kereseti kérelemben benne foglaltatik a szakasz (4) bekezdésére alapított követelés is. A „többen a kevesebb” elv, melyet az elsőfokú bíróság alkalmazhatónak talált, azért sem irányadó, mert alkalmazása következményeként eltérő az alperes magatartása is: az (1)-(3) bekezdésére alapított követelés helytálló volta esetén tűrés, míg a szakasz (4) bekezdésére alapított igény megalapozottsága esetén fizetés.

Az elsőfokú bíróság által helytállóan felhívott 1/2011. számú PK vélemény alkalmazásával kapcsolatban az ítéletábra mindössze azt kívánja megjegyezni, hogy a Ptk. részben megváltoztatta a fedezetelvonó szerződéssel megszerzett vagyontárgy további átruházásának, illetve a vagyoni előnytől történő elesésnek a következményeit. Nem módosult a szabály a rosszhiszemű szerző tekintetében, ő a megszerzett vagyontárgy értékéig mindenképpen helytállni köteles saját vagyonából a követelés jogosultjával - a harmadik személlyel - szemben. A szerzés rosszhiszeműsége miatt ugyanis a helytállási kötelezettség szempontjából közömbös a szerző fél szubjektív viszonyulása a vagyontárgy átruházásával vagy a vagyoni előnytől történő eleséssel kapcsolatban. Jóhiszemű szerzés esetén viszont, ami értelemszerűen csak ingyenes szerzés esetén fordulhat elő, a szerző fél akkor köteles helytállni, ha a megszerzett vagyontárgy átruházására, illetve a vagyoni előnytől történő elesésre rosszhiszeműen kerül sor. A Ptk. - szemben az 1959. évi IV. törvénnyel - nem felelősségi tényállást hoz tehát létre a szerző fél és a hitelező harmadik

személy között, és ezért nem felróhatósághoz köti az ingyenes szerző helytállási kötelezettségét, hanem rosszhiszeműséghez. Ez a helyzet akkor is, ha az ingyenesen szerző fél a szerzésekor ugyan még nem, de a vagyontárgy elhasználásakor, átruházásakor stb. már tudott, vagy megfelelő gondosság mellett tudnia kellett a kötelezettet terhelő követelésről, és arról, hogy harmadik személy igénye elől vonja el a fedezetet. Tekintettel arra, hogy a Ptk. változtat a fedezetelvonó ügylettel megszerzett vagyontárgy átruházása, illetve a megszerzett vagyoni előnytől történő elesés esetén bekövetkező helytállás korábbi szabályán, a Kúria 1/2014. PJE határozata az 1/2011. (VI.15.) PK vélemény 8. pontját a Ptk. alkalmazása körében nem tartja irányadónak.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét az indokolás kiegészítésével helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az eredménytelenül fellebbező II. és III. rendű alperes köteles a felperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében, e címen az ítéletábra a felperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján állapított meg, a 3. § (6) bekezdése alkalmazásával mérsékelt összegben, mert az így meghatározott 1 000 000 forintot találta arányban állónak a képviselő által kifejtett tevékenységgel.

A II. és III. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az alaptalan fellebbezés következményeként egyetemlegesen kell megfizetniük az állam részére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Debrecen, 2019. június 13.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-